

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО В ЗАПИТАННЯХ ТА ВІДПОВІДЯХ

Загальна частина

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів*

Київ-2014

ББК 67.312.2я73
УДК 341.9(075.8)
М 24

Рецензенти:

В.І. Рижий, доцент, кандидат юридичних наук;
О.О. Мережко, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри права Київського національного лінгвістичного університету;
Р.В. Ігонін, доктор юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права Національного університету державної податкової служби України

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів*

*Рекомендовано до друку вченою радою НУДПС
протокол № 5 від 23 січня 2014 р.*

Раскалей М. О. Глущенко К. В.

Міжнародне приватне право в запитаннях та відповідях: Навчальний посібник. – К: Видавництво Ліра-К, 2014. – 196 с.

ISBN 978-966-2609-37-0

Навчальний посібник спрямований на формування в читача загального уявлення про міжнародне приватне право, його предмет, метод, систему, джерела, має сприяти засвоєнню матеріалу, що стосується вчення про колізійну норму та інших загальних засад міжнародного приватного права. Головне призначення цього посібника – систематизація та конкретизація знань, набутих під час вивчення даної дисципліни, закріплення основних понять та особливостей норм національного законодавства України та інших держав у галузі регулювання відносин ускладнених іноземним елементом. У посібнику досить повно й лаконічно викладено матеріал, засвоєння якого надасть можливість як студентам, так і викладачам раціонально використовувати час відведений на вивчення цього курсу.

Посібник орієнтований на студентів та курсантів вищих навчальних закладів України. Ним можуть користуватися також викладачі.

ISBN 978-966-2609-37-0

© Раскалей М. О. Глущенко К. В., 2014

© «Видавництво Ліра-К», 2014

ЗМІСТ

Вступ	5
-------------	---

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ, МЕТОД І СИСТЕМА МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

1.1. Історія виникнення та розвитку міжнародного приватного права.....	7
1.2. Поняття про міжнародне приватне право.....	10
1.3. Предмет міжнародного приватного права	10
1.4. Методи міжнародного приватного права.....	12
1.5. Система міжнародного приватного права	15
1.6. Джерела міжнародного приватного права	16
1.7. Співвідношення національного права та міжнародного приватного права.....	18
1.8. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права.....	20
Запитання для самоконтролю.....	23
Завдання для самоконтролю	23
Відповіді	34

ТЕМА 2. ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ ПРО МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО: ВЧЕННЯ ПРО КОЛІЗІЙНУ НОРМУ. ІНШІ ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

2.1. Поняття та форми уніфікації міжнародного приватного права.....	38
2.2. Поняття про колізійну норму та її значення.....	46
2.3. Структура колізійної норми	46
2.4. Види колізійних норм.....	47
2.5. Типи колізійних прив'язок	52
2.6. Вирішення питання про правильне застосування колізійної норми.....	58
2.7. Відсилання до права третьої країни	60
2.8. Що таке «застереження про публічний порядок?».....	61
2.9. Обхід закону	64
2.10. Взаємність та реторсії.....	65
Запитання для самоконтролю.....	66
Завдання для самоконтролю	66
Відповіді	75

ТЕМА 3. СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА

3.1. Що таке «фізична особа»?	78
3.2. Фізичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права	81
3.2.1. Правовий статус громадян України за кордоном.....	87
3.2.2. Якими нормами регулюється правовий статус іноземців в інших країнах?	91
3.2.3. Хто такі біженці?	93
3.2.4. Яка особливість безвісної відсутності і оголошення особи померлою в міжнародному приватному праві?	94
3.3. Держави як суб'єкти міжнародного приватного права	97
3.4. Юридичні особи як суб'єкти міжнародного приватного права. Правовий статус юридичних осіб у правовідносинах з іноземним елементом.....	99
Запитання для самоконтролю	116
Завдання для самоконтролю	117
Відповіді	124
Список використаних джерел.....	127
Додатки	132
<i>Додаток 1</i> Закон України Про міжнародне приватне право.....	132
<i>Додаток 2</i> Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» (витяги).....	159
<i>Додаток 3</i> Закон України Про ратифікацію Конвенції про транснаціональні корпорації	180
Додаток 4 Хартия экономических прав и обязанностей государств.....	181